

VINERI • 19 MARTIE 2010 • ANUL LX NR. 12

FOAIA românească

SĂPTĂMÂNAL AL ROMÂNILOR DIN UNGARIA

www.foaia.hu / foaia@foaia.hu

*O seară specială de rock pentru liceenii români din Julia
Înghețata Erkel, creația unui cofetar român
Mărțișor, într-un palat regal*

CALENDAR ORTODOX

22 martie, luni – Sf. Cuv. Mc. Vasile, pr. din Ancira; Sf. Drosida, fiica împăratului Traian.
23 martie, marți – Sf. Cuv. Mc. Nicon și cei 199 ucenici.
24 martie, miercuri – Înainteprăznuirea Bunei Vestiri; Cuv. Zaharia; Sf. Ier. Artemon.
25 martie, joi – (†) **Buna Vestire (Blagoveștenia)**.
26 martie, vineri – Soborul Arhanghelului Gavriil (Odovania Praznicului Bunei Vestiri).
27 martie, sâmbătă – Sf. Mc. Matroana din Tesalonic; Sf. Prooroc Anania; Sf. Mc. Fileț, Lidia și fiii lor (Sâmbăta lui Lazăr – Pomenirea morților).
28 martie, duminică – Cuv. Ilarion cel Nou; Cuv. Ștefan, făcătorul de minuni (Denie). (†) Duminica a VI-a din Post (a Floriilor – Stălpărilor).

Foaia a scris...

Acum 55 de ani

„Se înserează. Pe stradă se aprind luminile electrice. Ici-colo se vede câte un om mergând grăbit la treaba lui. În camerele căminului cultural din Aletea se aprind becurile, unul după altul. Strada care duce spre cămin începe a se popula mereu. Tineri și bătrâni merg la cămin. Oare ce eveniment e azi seară aici? E ora șapte. Intrăm în curtea căminului. Din sala de probă se strecură acorduri de vioară. Orchestra stimulează pentru probă. Îl întâlnim pe tovarășul Gheorghe Nistor, directorul căminului, care ne lămurește că acum va avea loc proba principală a echipei, deoarece echipa culturală română în ziua de 20 martie va pleca în turneu de 9 zile, în județul Szabolcs și Borșod.” (O seară la cămin..., autor: D-S, Libertatea Noastră nr. 6, 22 martie 1955, pag. 3)

Acum 30 de ani

„La 11 martie a.c., la clubul de educație publică a Școlii superioare Juhász Gyula a avut loc deschiderea și prima activitate a clubului românesc din Seghedin. Tot în partea festivă a programului a avut loc alegerea conducerii obștești a clubului, în funcția de președinte fiind ales Vilmos Vánca, șeful catedrei, secretar Pentru Cîmpian, asistent la aceeași catedră. La activitatea propriu-zisă de club, la care au participat pe lângă studenții catedrei de română și numeroși locuitori de naționalitate română din oraș și oaspeți din Cenadul Unguresc, Alexandru Hoțopan, redactorul șef al Foi noastre, autor al mai multor volume de folclor din țară, a prezentat oaspeților pe Teodor Șimonca, povestitor din Chitighaz și pe Maria Ardelean fiica, tot povestitoare și cântăreață. După introducerea lui Alexandru Hoțopan, cei doi povestitori au spus câte-o poveste populară românească, care s-a bucurat de un succes neașteptat.” (Club românesc la Seghedin, autor: I.Sz.K., Foaia Noastră nr. 12, 23 martie 1980, pag. 7)

Acum 5 ani

„Crescând într-o familie de muzicieni, Cristian Stăvaru a parcurs o distanță mare până și-a găsit un loc unde să-și înceapă viața. Plecat din Salonta, a venit în Ungaria, și a devenit profesor de limba engleză și română la Școala Generală Românească din Bătania. Însă marea dragoste față de muzică, deprinsă încă de la părinți, l-a îndemnat să realizeze în această școală un cor de fete devenind, în același timp, și profesor de muzică.” („Portret de profesor – A fost o șansă unică să vin la Bătania”, autor: Cristian Martin, Foaia românească nr. 12, 25 martie 2005, pag. 5)

Macău

Vânzătorii maghiari învață românește

Centrul regional de formare și dezvoltare a brațelor de muncă a județului Bichiș (BRMKK) a organizat, la Macău, cursuri profesionale pentru șomeri. Aceste cursuri ținute pentru vânzători în comerțul alimentar și de chimicale s-au desfășurat din luna octombrie 2009 până în luna martie a.c. Cei 15 cursanți din microregiunea Macău, au efectuat 150 de ore de limba română. Organizatorii și cursanții consideră că limba română este deosebit de folositoare pentru lucrătorii în comerț

din localitățile din jumrul frontierei cu România. Absolvenții au dat vineri, 12 martie, un examen de absolvire din limba română, oral și scris, 16 martie, un examen practic. Ca șef al comisiei de examinare a fost solicitat Tiberiu Boca, redactor șef al redacției românești a Televiziunii Maghiare, iar din comisie a mai făcut parte Gheorghe Ardelean, profesor de română și educație fizică, ne-a informat dr. Mihaela Bucin, profesoara care i-a învățat românește pe cursanți. A.B.

Ungaria

Vom trece la ora de vară

Pe 28 martie, în noaptea de sâmbătă spre duminică vom dormi mai puțin cu o oră, pentru că vom trece la ora de vară. Ceașurile vor fi programate cu o oră înainte, ora 2.00 devenind ora 3.00, iar ziua de duminică va fi cea mai scurtă zi din an, cu numai 23 de ore. Revenirea la ora Europei Centrale se va face în luna octombrie. A.C.

**Încheierea ediției:
marți, ora 18.00**

Bătania

Concurs pentru postul de director al școlii și grădiniței românești

Primăria orașului Bătania a publicat concurs pentru postul de director al Școlii Generale și Grădiniței Românești „Lucian Magdu” din localitate. Perioada pentru care va fi numit viitorul director este între 1 august 2010 și 31 iulie 2015.

Condițiile concursului

sunt: diploma de facultate, examenul de specialitate de pedagog, examen la grad superior din limba română, cunoștințe la nivel de limba maternă din română, declarație de avere, copia autentică a diplomei, cazier judiciar. Vor avea avantaj cei care au pregătirea de specialitate pentru

conducerea instituției. Termenul înaintării dosarelor: **30 aprilie 2010**, adresa: 5830 Bătania, strada Fó nr. 91. Decizie se va lua până în **30 iunie 2010**.

Pentru informații suplimentare poate fi contactat dr. Németh Ferenc, la numărul de telefon 06-68/456-069. R. Păcaș

Poza săptămânii

Părerile autorilor nu coincid întotdeauna cu opinia Redacției. Responsabilitatea juridică pentru conținutul articolelor publicate în Foaia românească aparține autorilor. Foaia românească nu garantează publicarea textelor nesolicitate de redacție.

Pe copertă:

Concert rock la liceul „N. Bălcescu” din Jula (Foto: Iulia Kaupert)

O seară specială de rock pentru liceenii români din Jula

Formația *Locatarii*, un supergrup format din muzicieni „grei” din România și formația chitighăzeană *The Batteries* au susținut în seara zilei de 11 martie un concert la Centrul Cultural Românesc din Jula. Tinerii de la liceu și publicul julan au avut parte de o seară specială. Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria și săptămânalul „Foaia românească” a invitat, în special pentru ei, aceste două formații rock: prima – *The Batteries* din Chitighaz – aflată la început de drum, compusă din tineri foarte talentați, care merită atenție și care merită promovați. După aceștia au urmat muzicieni de o înaltă clasă: trupa timișoreană *Locatarii*.

Chiar dacă numele lor nu a fost cunoscut până în acest moment în spațiul nostru, *Locatarii* este un supergrup timișorean din care fac parte componenți ai unor grupuri prestigioase cum ar fi: Cargo, Pro Musica, Progresiv TM și muzicieni de excepție din generațiile mai noi. Impresionantă multitudinea stilistică, pornind de la un rock clasic pe care treptat îl completează cu sonorități progresive, alerte și cu foarte mult ritm, ca la final să adauge și o doză de space rock, care de altfel a marcat și un moment de reculegere pentru Revoluția din 1989. O formație cu totul atipică, cum spune *Tavi Iepan*, liderul trupei, care compune muzica și scrie textele pieselor trupei. „Muzica este casa noastră comună. Fiecare dintre noi avem câte un apartament, asta vizavi de genurile abordate. Dar toți suntem locatari ai aceleiași case”, declară muzicianul *Tavi Iepan*, de unde i-a venit ideea numelui unei noi tru-

pe în peisajul rock-ului timișorean, și nu numai: *Locatarii*, trupă din componența căruia mai fac parte *Mario Florescu* – vocal, *Victor Miclăuș* – chitară bas, *Lică Dolga* – baterie percuție, *Radu Rotaru* – clape, *Adi Popescu* – chitară.

Concertul de la Jula a avut loc în cadrul unui turneu al *Locatarilor*, concert la care au cântat piese de pe cel mai recent album, „Nu te supăra, frate”. Cele 11 piese de pe album au fost compuse în totalitate de *Tavi Iepan*. *Locatarii* este unul dintre puținele grupuri rock din România cu un puternic mesaj anti-drog, prezent și pe acest album, mesaj care a fost transmis și la Jula cu ocazia acestui concert.

Tavi Iepan, liderul, chitaristul și compozitorul pieselor de pe album, ne-a vorbit despre disc și despre activitatea trupei: „*Locatarii* s-a lansat, de fapt, din mers. La începuturi a fost întâlnirea mea cu *Lică Dolga*, percuționistul nostru, el cânta la Pro Musica,

eu cântam la Cargo. El a fost primul »vecin« cu care am venit în contact. Am ajuns la concluzia că ar trebui să facem ceva împreună și iată-ne aici, după câțiva ani cântând live. M-am gândit să-i spun trupei *LOCATARII*. Nu cred că mulți dintre noi au avut ocazia să trăiască la casă, majoritatea ne-am înghesuit în minunatele blocuri construite în »epoca de aur«. Un univers pestriț de locatari, fiecare cu povestea lui, cu bucurii, tristeți, mulți nervi și uneori cu mult zgomot care însă se întrerupea obligatoriu și, ca prin minune, în orele de liniște între două și cinci. La început a fost doar o fază de proiect, de imprimări, de câteva piese și până la urmă am continuat, iar din proiect de studio am ajuns în formația care cântă și live și încercăm acum să ajungem la iubitorii de muzică rock. Într-adevăr, schițele pieselor compuse acum, dar mai ales textele ne aduc aminte de tot ce ne înconjoară acum în România. În albumul »Nu te supăra frate« nu ne ferim de nici un subiect și, în general, de nici un gen. Colegii mei sunt niște instrumentiști foarte buni și cu asemenea profesioniști putem aborda orice stil de interpretare, un fel de crossover muzical cu texte puternic ancorate în realitate.

(Continuare în pag. a 8-a)

EDITORIAL

Urecheală europeană

În timp ce președintele Ungariei îi „încurajează” pe ungurii din Voivodina să învețe limba sârbă ca pe o limbă străină (același îndemn spunându-l deja în repetate rânduri și pentru ungurii din România) și elogiază politica sârbilor față de minorități, acasă lucrurile nu sunt chiar atât de roz. E mult mai ușor pentru politicienii maghiari să se plimbe prin fostele teritorii ale Ungariei și să dea sfaturi pentru guvernele țărilor vecine cum să-și trateze minoritățile, în special pe unguri, decât să-și rezolve problemele de acasă. Sistemul de autogovernări minoritare sângerează din toți porii, pentru alegerile minoritare din toamnă sunt prevăzute numeroase fraude electorale, iar minoritățile din Ungaria își pierd limba maternă pe zi ce trece. Reprezentarea în parlament a minorităților este o promisiune nerespectată deja de peste două decenii. Nici unul dintre partidele care se luptă acum, în campanie electorală, pentru a intra în noul parlament de la Budapesta, nu are în program problemele minorităților. Asta poate să fie din două motive: 1. Pentru că atât socialiștii cât și democrații sau extremiștii consideră că toți cei care trăim în Ungaria suntem unguri (doar și sloganul *Jobbik*-ului ne arată că „Ungaria este a ungurilor”, deci toți suntem unguri) și deci minoritățile nu au probleme diferite de populația majoritară; 2. Pentru că absolut nu contează pentru ei nici slovacii, nici sârbii, nici românii și nici o altă naționalitate, numai atunci când suntem folosiți ca monedă de schimb în relația cu țările noastre mamă.

Dar ca să nu poată să stea chiar atât de liniștiți politicienii maghiari, Comitetul Miniștrilor din cadrul Consiliului Europei a făcut zilele trecute șase noi recomandări pentru Ungaria în legătură cu respectarea Cartei Europene a Limbilor Regionale sau Minoritare, pe care Ungaria a semnat-o printre primii, încă în anul 1995. Raportul publicat pe 10 martie 2010, la Strasbourg, arată însă că Ungaria mai are mult de făcut pentru răspândirea în diferitele domenii ale vieții publice și culturale a limbilor minorităților. Printre altele, Comitetul Miniștrilor cere ca Ungaria „să elaboreze o politică și un plan pe termen lung pentru învățarea limbilor minoritare”, „să întărească situația financiară a predării limbilor minoritare”, „să intensifice crearea școlilor bilingve la toate nivelurile de educație” și „să crească numărul profesorilor care sunt capabili să predea materiile de specialitate în limbile minorităților”. Se mai recomandă îmbogățirea ofertei programelor televizate pentru minorități și finanțarea cursurilor de perfecționare pentru jurnaliștii care folosesc limbile minorităților.

Nu sună rău, păcat că realitatea este cam departe de aceste propuneri. Poate nu la toate minoritățile, dar la românii cu siguranță. Situația învățământului din școlile așa-zis românești este dureroasă: nici până azi nu sunt manuale de română la toate materiile, iar pentru profesori nu se organizează cursuri de perfecționare eficace, al căror rezultat să se observe în munca de la școli. Cum putem să vorbim despre școli bilingve când elevii nu știu să se exprime decât într-o singură limbă: în maghiară. Situația presei minorităților, atât scrisă cât și cea electronică, este într-o stare mult mai proastă decât acum 15 ani. Și exemplele negative le-am mai putea înșira.

În Ungaria, peste trei săptămâni vor fi noi alegeri parlamentare. Cu toate că acum nici un partid nu le bagă în seamă, minoritățile speră să aibă în următorii patru ani un parlament și un guvern mai bun. Speranțe deșarte. În două decenii a trebuit să ne dăm seama că, de exemplu, pentru noi, românii, ajutorul niciodată nu o să mai vină de la Budapesta, ci mai degrabă de la București, Strasbourg sau Bruxelles. Punem pariu?

Eva Iova

Pe scurt...

UE ȘI MINORITĂȚILE

Uniunea Europeană ar trebui să abordeze conflictele în care sunt implicate minorități etnice, a declarat președintele ungar Sólyom László, duminică, în orașul Subotića, în ultima zi a vizitei efectuate în nordul Serbiei. „Uniunea Europeană nu poate face alegeri și să închidă ochii când se confruntă cu un conflict referitor la minorități”, a precizat Sólyom, adăugând că Ungaria ar trebui să se folosească de oportunitățile oferite odată cu preluarea președinției UE pentru a soluționa astfel de probleme. Sólyom a făcut aceste declarații cu ocazia sărbătoririi zilei naționale a Ungariei, la 15 martie, organizată de Alianța maghiarilor din Voivodina.

PUNCT DE CONTACT ROMÂNÔ-UNGAR LA CENAD

Săptămâna trecută s-a deschis punctul de contact româno-ungar de la Cenad. Este vorba despre cel de-al șaselea deschis în România, înființarea acestuia reprezentând o măsură compensatorie în ceea ce privește eliminarea controalelor la frontierele interne în contextul aderării la spațiul Schengen. La nivelul Poliției de Frontieră Române funcționează la această oră cinci puncte de contact, aflate în puncte strategice ale țării, în cadrul cărora își desfășoară activitatea polițiști de frontieră români, împreună cu ofițeri detașați din alte state europene. Prin intermediul acestor structuri de cooperare sunt realizate verificări în străinătate și în țară cu privire la persoane, documente, autovehicule sau obiecte suspecte, depistate la frontieră sau în interiorul României, informează Ericinfo.eu.

AQUAPOLIS LA SEGHE DIN

Inaugurarea celui mai mare SPA din Europa de Sud-Est, Aquapolisul de la Seghedin, va avea loc pe 25 martie. Băile însoțite Aquapolis de la Seghedin este un nou complex wellness, tratament și băi, care se află la capul podului din centrul civic al Seghedinului, în locul băilor de odinioară, și a costat opt miliarde de forinți (31 milioane de euro).

Inspectori din Sălaj în vizită la școala românească din Jula

Săptămâna trecută, școala generală românească din Jula a primit un grup de inspectori școlari din județul Sălaj. Inspectorii, însoțiți de Ioan Fodoreanu, consulul general al României la Jula, au vizitat școala și au urmărit două ore deschise de limba română în clasa a patra și o oră de cultură și civilizație românească în clasa a șasea. Orele au fost ținute de profesoarele Maria Rocsin Bányai și Tünde Cefan Cora. Oaspeții din România și-au exprimat părerile referitor la predarea limbii române și ne-au vorbit despre scopul venirii lor la românii din Ungaria.

Dorina Ciutre, inspector de arte: – Vizita noastră de astăzi este o foarte bună experiență. De fiecare dată cunoaștem alte modele. Este un schimb între două opinii, vizuni și nici nu foarte diferite. Ne-am dat seama, stând în școala aceasta, că nu suntem diferiți. Ideea este de a educa copilul sub formă de joc, sub formă a comunicării. După cum am observat, în școală se urmărește ca elevii să învețe corect limba română literară. Ei nu sunt vorbitori ai acestei limbi întotdeauna acasă, la ei în familie, dar o fac aici în școală.

– Prima activitate la care ați participat a fost o oră de limba română în clasa a patra. Ce părere aveți despre predarea limbii române la clasele primare?

Vasile Márkus, corespondentul învățământului primar din județul Sălaj, secția maghiară: – Se folosesc metode asemănătoare ca la noi, la o asemenea oră. Eu urmăresc cu atenție cum se predă limba română, pentru că aceasta îmi este datoria. Presimt că suntem la un nivel mai bun la însușirea limbii materne. Dar pe undeva înțeleg cauza. Programul învățământului din Ungaria este mai lentă, mai ușoară, mai simplă. Limba română se predă aici ca o limbă străină. De aceea, copiii parcă ar învăța de curiozitate și nu ca o limbă maternă. Folosesc limba română ca o limbă străină, interesantă și draguță, dar fără a avea o afecțiune sufletească specială, ca și limba maternă.

Dorina Ciutre: – Asistând la ora

de română putem constata că o fac corect și bine îndrumată. Doamna din clasa a patra este o ființă cu o răbdare deosebită, este sortită să fie învățătoare. Are o răbdare în a explica copiilor. Prin efortul ei, eu cred că-i cucerește, care este deja un câștig. Este un câștig să-i învețe să facă acorduri între subiect și predicat sub formă de joc. Mie mi-a făcut mare plăcere să văd o asemenea activitate.

Am mai participat la ora de cultură și civilizație românească, care este o programă specială pentru tipul acesta de liceu. Trebuie să-ți păstrezi cultura și tradiția. Copiii sunt educați în sensul acesta foarte exemplificat susținut până la cele mai mici amănunte legate de muzică, de port, de straie, de zicători speciale. Toate au fost adu-

nate de profesoara lor. Mie mi s-au părut foarte bine selectate.

– De câți ani desfășurați activitatea de profesor?

Ioan Abrudan, inspector școlar general al Inspectoratului Școlar din județul Sălaj: – Sunt profesor de geografie la Colegiul Național Silvania din Zalău. Mi-am început activitatea didactică ca și învățător, după care am făcut facultatea și am devenit profesor la liceu și am fost director adjunct și director la un liceu. Predau și în învățământul superior la o filială a Universității Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca, care funcționează la Zalău. A fost un domeniu de activitate pe care l-am desfășurat de-a lungul întregii vieți.

– Ce părere aveți despre sistemul de predare din această școală?

– Astăzi am avut bucuria să însoțesc un grup format din 17 cadre didactice, care în acest moment reprezintă inspectori școlari de specialitate și directori ai unor unități de învățământ din județul Sălaj. Am simțit căldura cu care am fost primiți aici. Școala are profesori admirabili, fiecare cu o pregătire profesională. Profesorii reprezintă modele pentru copii. Am văzut lucruri extrem de interesante și chiar ne-a făcut o mare bucurie să constatăm că aici se lucrează cu o performanță deosebită în educație. La liceul românesc suntem pentru prima dată, dar am mai vizitat și alte unități de învățământ din Ungaria. Am avut multe lucruri de învățat din ceea ce se întâmplă în școlile din Ungaria. Aici am constatat calitatea de bun gazdă a celor care ne-au primit. Am toată admirația față de pregătirea profesională și de modelul de învățători pe care le oferă cadrele didactice, care ne-au făcut o impresie extraordinară la lecțiile la care am asistat.

Ana Cioca

Mărțișor, într-un palat regal

Cu prilejul sărbătorii Mărțișorului și a Zilei Internaționale a Francofoniei, Ambasada României în Ungaria a organizat vineri, 5 martie, la Palatul Regal din Gödöllő, un concert de muzică clasică susținut de artiștii *Florin și Florina Mariș-Hinsu*, acompaniați de corul D' al Segno al Facultății de Muzică din Oradea. De asemenea, a mai susținut un recital la nai *Oana Lianu*, artist instrumentist, care a încântat publicul prin virtuozitatea cu care a interpretat melodii românești cât și fragmente ale repertoriului clasic internațional. Un succes deosebit l-a reputat prin interpretarea renumitei „Ciocârliei” și prin prezentarea unor instrumente tipic românești.

Duetele susținute de cuplul *Florin și Florina Mariș-Hinsu* din „Noaptea lui Figaro” de Mozart și din „Silvia” („Prințesa Ceardașului”) de Kálmán Imre, de asemenea au încântat publicul sosit la Palatul

Regal din Gödöllő. Invitații au primit cadou câte un mărțișor, simbolul și vestitorul primăverii, alături de urările de bine la început de primăvară, din partea gazdelor manifestării.

Evenimentul a avut loc cu sprijinul Teatrului de Stat din Oradea, sub conducerea domnului director *Lucian Silaghi*, precum și cu sprijinul primăriei orașului Gödöllő.

G.E.E.

Înghețata Erkel, creația unui cofetar român

Foto: beol.hu

Bicentenarul nașterii compozitorului Erkel Ferenc debutează cu o serie de manifestări organizate de Primăria orașului Jula. Cei două sute de ani de la nașterea compozitorului imnului național al Ungariei vor aduce noutăți pe paleta ofertei întreprinzătorului cofetar *Ioan Boca* din Micherechi. Cu ocazia bicentenarului va fi pregătită înghețata, care va purta numele lui Erkel. La ultima conferință de presă organizată de primăria *Perjési Klára*, a participat și cofetarul *Ioan Boca*, care a primit un contract în urma căruia pe parcursul anului bicentinar, cu ajutorul unei tricicle, se va vinde înghețata Erkel pentru clienții din diferitele părți ale orașului.

A.C.

„Delta” lui Mândruțau, lăudată de New York Times

O dramă cu imagini expresive și cu încărcătură sentimentală – așa a caracterizat ziarul newyorkez filmul regizorului *Cornel Mândruțau*, „Delta”, care la Festivalul de Filme Maghiare din 2008 a obținut premiul special și în același an, la Cannes, a primit premiul Uniunii Internaționale a Criticilor de Filme. Critica din New York Times a apărut cu ocazia proiectării filmului începând din vinerea trecută, 12 martie, la Cinema Village din Manhattan.

Cu ocazia festivalului de la Cannes de acum doi ani, The New York Times a apreciat filmul lui Mândruțau ca fiind o peliculă fil-

mată în mod minunat, cu portrete și natură filmată în stil poetic, un adevărat film artistic.

Filmul „Delta” are un scenariu care revizitează, într-o manieră liberă, două opere clasice – „Hamlet”

de Shakespeare și „Electra” de Euripide, în decorul Deltei Dunării, unde a fost filmat în întregime, timp de patru ani. „Delta” este o coproducție Ungaria, Germania și România.

E.I.

Pe scurt...

SĂCAL

Csilla Florescu, traducătoare ortodoxă în limba maghiară a cărților marelui duhovnic român *Arsenie Boca* (1910–1989) va fi oaspetele bisericii ortodoxe române din Săcal, duminică, 21 martie. Toți cei care doresc să o cunoască îndeaproape pe traducătoarea învățăturilor părintelui *Arsenie Boca* sunt așteptați la Sfânta Liturghie de duminică. Slujba va fi oficiată de părintele ierom. *Gheorghe Dragoș*, cu începere de la ora 9.30.

JULA

Anul acesta, Asociația Măcelarilor din Jula organizează prima ediție a Festivalului de cârnați și șuncă la Jula. Manifestarea cuprinde un concurs internațional, târg, expoziție de cârnați și șuncă, prezentări de specialitate, paradă cu „ploaie de cârnați”, etc. Festivalul se va desfășura între 19–21 martie, în parcul Cetății.

CHITIGHAZ

La ședința Consiliului Local din Chitighaz de marți, 16 martie, s-a decis că „Ziua Sportivă – Cupa Mudin” din vara acestui an se va desfășura pe 10 iulie, iar Festivalul Pogăcițelor va avea loc în zilele de 14–15 august.

BUDAPESTA

Teatrul Român de Amatori din Jula va prezenta piesa „Două loturi & Căldură mare” de I.L. Caragiale, în regia *Norei Chiriac*, și pentru publicul budapestan. Spectacolul elevilor Liceului „N. Bălcescu” va avea loc pe 30 martie, la sediul Institutului Cultural Român din Budapesta (str. Izsó nr. 5).

JULA

În cadrul Festivalului Shakespeare de la Jula, în ziua de 16 iulie vor evolua pe scena Teatrului Cetății actorii Teatrului Bulandra din București, cu piesa „Lear”, regizată de renumitul regizor *Andrei Șerban*. Curiozitatea spectacolului este că piesa lui William Shakespeare este jucată de această dată numai de actrițe, rolul principal fiind interpretat de *Mariana Mihuț*.

Construcții la Biserica Baptistă din Chitighaz

– *Lucrați deja de doi ani la renovarea bisericii. Ce fel de lucrări se desfășoară acum?*

– După ce în 2008 am făcut interiorul, apoi acoperișul bisericii, mai sunt niște geamuri pe care trebuie să le înlocuim și crucea trebuie să fie prelucrată din materialul din care sunt și geamurile. Odată cu întreruperea lucrărilor exterioare cauzată de timpul nefavorabil, ne-am apucat de renovarea casei pastorale. Nu știam înainte că va fi nevoie de atâta muncă în această casă, dar pe parcurs ne-am dat seama de necesități, ca electricitatea, încălzirea centrală, baia, ceea ce costă foarte mulți bani. Dar ar trebui să schimbăm și ușile și geamurile. Deocamdată acestea nu le putem rezolva. La mansardă se construiesc trei ca-

Biserica Baptistă din Chitighaz se află în construcții, în munci de renovare deja de doi ani. În 2008 a fost renovat interiorul bisericii, a urmat apoi în 2009 lucrări la acoperiș. Despre planurile de renovări am stat de vorbă cu **Petru Tulcan**, care fiind și el membru al bisericii, lucrează cu mare elan la această casă al lui Dumnezeu.

mere și blocul de apă. După ce se termină mansarda, vom separa o cameră și o baie de la parter. Momentan suntem în situație financiară grea. Mai vrem să zugrăvim interiorul bisericii, iar sub bolta tavanului vrem să realizăm un plafon suspendat conform stilului clădirii, în care să fie introdusă iluminarea și aerisirea.

– *Aveți planuri foarte mari. Până când vreți să realizați acestea?*

– Planurile vrem să ni le realizăm până în 2012, când vom avea jubileul de 100 de ani al bisericii noastre. Cândva se făcea în biserici și așa-zise camere de arme, pentru că pe timpuri intrau și soldații în biserică, dar nu aveau voie să intre înăuntru cu armele, așa că armele le așezau într-o sală mică separată. Această sală este prea mică acum pentru noi, o vom sparge și o vom lărgi, și îi vom da o formă asemănătoare stilului exterior al bisericii. Dar vrem ca și ușile de la intrarea centrală să fie ușii fără geamuri, iar cele dinăuntru să fie ușii cu sticlă, pentru ca orice interesat care trece pe la noi și vrea să intre în biserică să se poate opri să vadă prin geam ce se întâmplă înăuntru.

– *De unde ați avut fonduri pentru aceste lucrări și de unde mai așteptați în viitor?*

– Am primit 5 milioane de forintzi din partea Oficiului Primului-

Ministru, și 15 milioane din partea Uniunii Europene, însă acești bani îi primim numai ulterior. Problema este că noi nu avem atâtia bani să înaintăm cu lucrările, și trebuie să luăm banii necesari în împrumut. După ce adunăm la sfert de an facturile, le înaintăm, iar susținătorii ne plătesc după munca realizată. Acest lucru înseamnă o greutate pentru noi. Banii bisericii au scăzut, cei mai mulți membri sunt pensionari, iar pensiile acestora sunt mici. Dar sperăm că dacă Domnul vrea să-și renoveze casa

Lui prin noi, atunci El va face totul ca această casă să se ridice și să fie frumoasă. Eu personal sunt foarte mândru că pot să lucrez și eu, și frații mei la această casă. Eu construiesc biserici și în alte țări, alte continente, dar acum am bucuria să construim casa noastră pentru Dumnezeu. Ale Lui sunt toate meritele. Vrem să ajungem în situația ca mulți oameni să dozească să vină la biserică. La început, în 1912 având peste 400 de membri, aceștia abia încăpeau în biserică. Acum avem multe bănci și locuri goale, dar vom face tot posibilul ca oamenii să se simtă bine în biserica noastră, ascultând Cuvântul lui Dumnezeu.

Anamaria Brad

Foto: David Rus

Calitățile celui tare în credință

„Dumnezeul răbdării și al mângâierii să vă facă să aveți aceleași simțăminte unii față de alții, după pilda lui Hristos Isus.” (Romani 15:5)

Dacă în capitolul precedent Pavel s-a ocupat mai mult de cugetul celor slabi, de data aceasta Pavel are de spus câteva cuvinte celor tari. În ceea ce urmează el le pune în față un standard foarte înalt cu care să se măsoare și acesta este Domnul Isus. Domnul Isus, căruia nici dușmanii nu i-au găsit nici o vină, ne spune Pavel că „nu Și-a plăcut Lui Însuși”. Noi citim în Evanghelii cum Domnul Isus a căutat totdeauna să fie plăcut Tatălui a cărui voie a venit s-o împlinească. În acest scurt pasaj avem șapte caracteristici ale adevăratei părtașii frățești:

1. Cel tare în credință este un om care are stima pentru frații lui, și de aceea este răbdător cu fratele lui mai slab.

2. El are o tărie de caracter care-

l face nu numai să accepte lucrurile așa cum sunt, ci le schimbă în glorie, pentru că urmărește zidirea apropielului.

3. Cel tare este un om care nu are o părere prea înaltă despre sine și nu-i mulțumit cu sine, ci vrea să placă apropielului în ce este bine, căutând să-l ajute și să poarte poverile împreună. Pentru el, Domnul Isus este exemplul desăvârșit pe care-l are înaintea ochilor în orice vreme.

4. Cel tare studiază Scripturile și din ele își trage seva duhovnicească și mângâierea de care are nevoie. Din Scripturi el știe ce Dumnezeu așteaptă de la el și că este mai bine să fii în relație bună cu El și să suferi decât să fie greșit față de Dumnezeu pentru a evita necazurile cu oamenii.

5. Cel tare are o nădejde neclintită pe care o sustrage din Scripturi. Nu este vorba de o nădejde în propria noastră abilitate, sau în bunătatea umană, ci este nădejdea

în puterea lui Dumnezeu, care poate să schimbe totul, chiar și pe cel slab.

6. Cel tare are simțăminte curate și cumpătate, îi vede pe frați egali, nu concurenți și de aceea urmărește să trăiască în armonie cu toți. Chiar dacă într-o biserică

este varietate în diversitate, Hristos este ceea ce-i unește.

7. Cel tare slăvește pe Dumnezeu pentru toate lucrurile și le face pe toate pentru slava Lui.

Să medităm atunci la întrebarea că oare văd pe frații mei așa cum îi vede Domnul Isus Hristos?

Daniel Hozan

Casa pe stâncă

Nebunul alege pentru temelie

Nisipul pe care zidește apoi

Când vine furtuna lovind cu urgie

I-o strică și apa o duce-n șuvoi

Dar cel înțelept cu gândirea adâncă

El vrea casa lui mai mult timp dăinui

Lucrează mai mult dar o pune pe stâncă

Și astfel furtuna n-o va birui

Eu am temelia pe stâncă cea tare

Și în siguranță mi-e casa mereu

Când vine furtuna putere nu are

Căci muntele sfânt este chiar Dumnezeu.

Primul Sinod Ecumenic

Orașul Niceea a fost întemeiat în secolul IV î.Hr., la câțiva ani după moartea lui Alexandru cel Mare, de către împăratul macedonean Antigon I Monofthalmul.

În 325, Niceea a găzduit primul Sinod Ecumenic convocat de către împăratul Constantin cel Mare. Sinodul fusese inițial plănuț să se țină în alt oraș, însă Constantin a mutat locația în Niceea datorită cliimei blânde și, cel mai important, apropierea de palatul său din Nicomidia (Izmit). La ședința deschiderii oficiale și la cea de închidere a asistat însuși împăratul Constantin. Primul Sinod Ecumenic de la Niceea a fost ținut în Palatul Senatului, care din păcate se află în prezent sub apele lacului Iznik.

Tradiția bisericească a consacrat numărul de 318 Părinți care au participat la Sinodul de la Niceea. Părinții întruniți la Niceea au respins învățătura lui Arie și au condamnat-o. La sfârșitul dezbaterilor, Părinții sinodali au hotărât că învățătura formulată în Sinod să fie redactată într-un Simbol de credință, care are 7 articole. Articolul 8 începe cu mărturisirea: „Credem și întru Duhul Sfânt”. Între alte probleme pe care le-a rezolvat Sinodul I Ecumenic, a fost și stabilirea datei Paștelui.

Ultimul Sinod Ecumenic

Al VII-lea Sinod Ecumenic s-a ținut la Niceea în anul 787 și a combătut iconoclasmul. Din actele sinodului se știe că ședințele au fost conduse de patriarhul Tarasie. Numărul episcopilor care au participat la acest sinod a fost între 330 și 367. Afară de membrii cu drept de vot au mai fost prezenți peste 130 arhiepiscopii, egumeni și monahi. Hotărârea sinodului, orientată după precizările Sfântului Ioan Damaschin, cuprindea următoarea decizie dogmatică: „Este permis și chiar util și bineplăcut lui Dumnezeu a face icoane religioase și a le venera; dar această venerare să fie numai cinstire, iar nu adorare, căci ado-

Niceea, orașul primului și ultimului Sinod Ecumenic

Niceea (astăzi Iznik) este un mic oraș din nord-vestul Turciei, situat pe malul de răsărit al lacului Iznik, a cărui moștenire culturală cuprinde o perioadă de peste 2400 de ani. Acesta, de-a lungul timpului, a jucat un rol însemnat în cadrul imperiilor: Roman, Bizantin, Selgiucid și Otoman. Orașul Niceea a rămas în istoria Bisericii Universale ca locul unde s-au ținut două dintre cele șapte Sinoade Ecumenice, primul și ultimul (în anii 325 și 787).

rarea se cuvine numai lui Dumnezeu. Cinstirea nu se adresează materiei icoanei și astfel ea nu este idolatrie”.

Ocupația otomană

Turcii selgiucizi au ocupat Niceea în 1081 schimbându-i numele în Iznik. Orașul a fost reocupat de către bizantini în 1097, în timpul Primei Cruciade, sub împăratul Alexie I Comnenul. După ce cruciații au ocupat Constantinopolul în 1204, a luat naștere formațiunea bizantină cunoscută și sub numele de „Imperiul de la Niceea”. Acesta a servit drept centru politic și cultural pentru 50 de ani, până când Imperiul Bizantin a fost condus de către Mihail VIII Paleologul.

Orașul a fost asediat și cucerit în 1331 de către turcii otomani, care au construit Moscheea Verde (1378–1391). După 1453, prosperitatea orașului Iznik a avut de suferit odată cu stabilirea capitalei Imperiului Otoman la Istanbul, aflat în apropiere.

Încă din secolul al VI-lea orașul devenise renumit pentru fabricarea ceramicii și a faianței. Iznik a devenit faimos pentru ornamentele sale care au decorat moschei și palate din întreaga Turcie. După ce

atelierile de ornamente au fost mutate în Istanbul, către 1700, Iznik s-a aflat în plin declin economic.

Astăzi, Iznik, are o populație de aproximativ 15.000 locuitori. Conciliul II Vatican, din 1962, plasează Niceea ca al treilea oraș sfânt după Ierusalim și Vatican pentru creștinii catolici.

Monumente și vestigii istorice

Câteva monumente din perioade diferite (romană, bizantină și otomană) sunt încă bine păstrate în Niceea de astăzi. Zidurile Niceei din perioadele romană și bizantină, ce au 4,426 m în circumferință, s-au păstrat aproape în întregime intacte

te în jurul orașului. Acestea au fost construite în 300 d.Hr. de către Lysimachus, pe atunci legiuitorul orașului, și au fost în mod constant reparate de către bizantini și otomani.

Niceea a avut un teatru antic, construit între lac și podul Yenisehir. A fost construit de către proconsulul Bitiniei, Pliniu, în 112. Cercetările arheologice au scos la iveală o biserică, un palat, ateliere otomane de ceramică, construite în interiorul său.

Punctul cel mai important pentru pelerini și istorici îl constituie biserica Sfânta Sofia ce datează din secolul al IV-lea. Ea reprezintă locul unde s-a ținut cel de-al șaptelea Sinod Ecumenic (787). Biserica se află în centrul orașului. Pe pereți se păstrează fragmente de frescă iar pe podea, mozaic pavimentar.

O altă biserică din Niceea, cea a Adormirii Maicii Domnului, a fost probabil una dintre cele mai importante catedrale bizantine din Asia Mică. A fost decorată cu mozaicuri foarte frumoase încă din secolul al IX-lea. Biserica a fost distrusă, din nefericire, în 1922, în timpul războiului de independență.

(Sursa: CrestinOrtodox.ro)

Pedepse pentru preoți care încalcă Taina Căsătoriei

Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a hotărât să nu mai tolereze divorțurile în rândul clericilor. Sancțiunea cea mai drastică ar putea aduce pedeapsa depunerii din treapta preoției.

De asemenea, conform Hotărârii Sinodului, clericii divorțați sau divorțați și recăsătoriți, precum și cei văduvi și recăsătoriți nu mai pot ocupa posturi de conducere în administrația bisericească, nu mai pot ocupa postul de preot paroh, nu vor putea promova în alte parohii, nu pot fi propuși și nici primi ranguri bisericești și nici nu mai nu pot fi încadrați în învățământul teologic.

Decizia Sinodului are ca scop întărirea instituției familiei preotului prin mă-

suri care au rolul de a consolida și evidenția personalitatea religioasă-morală a preotului și a întregii lui familii în comunitate.

Totuși, vor exista și excepții. În cazul în care se va constata că preotul a fost părăsit de soție sau are rezultate pastorale deosebite și se află în relații

bune cu credincioșii din parohie – biserica va găsi modalități de folosire a acestora în administrația bisericească, în activități filantropice, în activități cu caracter cultural-educational, în învățământul de stat sau în posturi neclericale de cântăreți bisericești.

E.I.

(Urmare din pag. a 3-a)

Pentru majoritatea publicului, *Locatarii* este o trupa nouă, chiar dacă individual, membrii trupei sunt cunoscuți din alte proiecte. Ca să atragi atenția trebuie să ai o prezență pe piață și de aceea trebuie să mergem să cântăm peste tot, să promovăm albumul. Asta ne-am propus cu acest turneu", a spus Tavi Iepan, conducătorul trupei timișorene.

După concertul de la Jula, *Locatarii* au pornit spre Cluj, unde au concertat pe 12 martie, ca apoi în 13 martie să cânte la Arad,

O seară specială de rock pentru liceenii români din Jula

„A fost un concert bun și chiar merita să se țină la noi în școală un astfel de concert. Despre trupa de rock de la Chitighaz nu am auzit până acum, dar nu au cântat rău. A meritat să se organizeze așa ceva. Mie personal nu îmi place muzica rock, dar rock-ul românesc e mai ușor, iar *Locatarii* chiar îmi plac. Am avut o seară super, a fost fain...”, a spus liceanul Călin Son.

„A fost extraordinar. Chiar nu mă așteptam ca acest concert să fie atât de bun, pentru că sala nu are acustică bună, dar a ieșit

iar pe 16 și pe 17 martie, la București și Brașov.

❖ În ce privește trupa rock *The Batteries*, ea s-a înființat în martie 2007, la Chitighaz. Membrii sunt: *Cristian Daniel* – vocal, chitară, *Dan Daniel* – tobe, *Cristian Muntean* – vocal, chitară bas și *Victor Muntean*

– chitară. Au concertat deja în Bichișciaba, Jula, Chitighaz, Șercad, Leucușaz, Aletea și Pusztaföldvár. *The Batteries* cântă în primul rând melodii proprii, dar are în repertoriu și prelucrări. Cei patru băieți chitighăzeni (prietenii din copilărie), cântă în limbile maghiară și engleză. Des-

pre activitatea trupei și despre ce a stat la bazele formării acesteia l-am rugat pe Cristian Daniel să ne povestească, la finele concertului de la Jula.

„Membrii trupei ne cunoaștem de când am fost copii și am cântat de când ne știm. Am învățat să cântăm la chitară de mici și eu, și fratele meu Dan, iar după ce prietenul nostru Cristian Muntean și-a cumpărat o chitară bas, am început să exersăm împreună. Cristian a pus foarte mult suflet, am sperat că o să reușim și încă mai sperăm, iar concertul din această seară alături de *Locatarii* de la Timișoara este deja o reușită pentru noi, că am avut posibilitatea să urcăm pe scenă alături de acești profesioniști. Ne place foarte mult muzica rock. Am avut mai multe trupe de rock preferate de la care am învățat să cântăm mai multe melodii și de la care avem și acum cover-uri. De mai bine de trei ani, fratele meu a primit o baterie și de atunci am încercat să exersăm ca o trupă adevărată. Ne adunăm la sfârșit de săptămână, avem și o sală unde facem probe și unde nu deranjăm vecinii și familia. În ultimii doi ani, am avut câteva concerte prin județul Bichiș, anul acesta am și luat locul întâi la un concurs de la Bichișciaba. Până în prezent avem 12 compoziții proprii, ceea ce nu cred că e chiar rău pentru o trupă de începători. Cântecul iau de obicei naștere în felul următor: Cristian și fratele meu Dan scriu versurile, iar eu și cu Victor le facem muzica. Sperăm ca în scurt timp să ne scoatem și un

disc, un demo mai bine spus, cu trei sau patru melodii. Dorim să ne perfecționăm, să fim cât mai cunoscuți și să placă ceea ce facem publicului...”, ne-a mărturisit Cristian Daniel de la *The Batteries*.

bine, mi-a plăcut. Au cântat bine și cei de la Chitighaz, iar *Locatarii* mi-au plăcut foarte tare. Sunt niște profesioniști cu toții, s-a văzut ce mai...”, și-a dat cu părerea Roland Kerek.

Anca Butar-Iulia Kaupert

Foto: Rita Păcș

Sponsori:
Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria,
restaurantul „Maestro”, Jula

Preșcolarii își caută școală

Preșcolarii interesați au fost așteptați cu porțile deschise la 10 martie, la Școala generală „Nicolae Bălcescu” din Jula. Părinții și copiii care din septembrie vor deveni școlari au avut posibilitatea să viziteze școala, să urmărească orele claselor din cursul inferior. Învățătoarele au primit cu drag copii și părinții lor în cadrul orelor de matematică, citire, română. Diriginta viitorilor elevi din clasa întâi va fi *Zorica Bordaș*.

Directoarea adjunctă *Ana Radici Repisky* a oferit informații utile despre școala românească și des-

pre tot ce oferă această instituție elevilor săi. Din această ofertă menționăm: clasele au un efectiv mai mic decât în alte școli, dar nivelul învățământului și educației este cu atât mai mare. În clasa întâi, elevii vor învăța abecedarul maghiar, dar pe lângă acesta vor avea și ore de conversație română, iar în clasa a doua vor învăța să scrie și să citească și românește. Alături de orele obligatorii, stau la dispoziția elevilor și cercuri de teatru, desen, dansuri populare, matematică, informatică, educație sanitară, cor, sport. Dar cei interesați pot

participa și la ore de religie, atât ortodoxă, cât și de alte confesiuni.

Mulțumită înțelegerii guvernelor României și Ungariei, școlarii pot participa la excursii, drumeții și tabere în România, dar li se oferă numeroase programe culturale și concursuri în limba română. După școala generală își pot continua studiile la Liceul Băl-

cescu, iar ca rezultat al însușirii limbii române, după reușitele examenelor de bacalaureat, vor obține examen de limbă, recunoscut de stat.

Aici s-a mai atras atenția că este tot mai utilă cunoașterea limbii române, iar la locurile de muncă din zonă aceasta este un avantaj.

Familiiile care au decis

să-și înscrie copiii la Școala generală „Nicolae Bălcescu” din Jula sunt așteptați pe 14 aprilie la o ședință cu părinții, unde cei interesați se vor putea adresa pedagogilor cu întrebări și pot vizita toată instituția. Înscrierile pentru clasa întâi se vor face în zilele de 26 și 27 aprilie, între orele 8.00–16.00, la secretariatul școlii.

Rita Păcaș

Săptămâna elevilor la Liceul „N. Bălcescu” din Jula (22–26 martie 2010)

Liceul „N. Bălcescu” din Jula va organiza în perioada 22–26 martie Săptămâna Elevilor. Activitățile culturale se vor desfășura în sala de spectacole a Centrului Cultural Românesc.

22 martie, luni

– Proiectarea filmelor electorale
(în pauze) – Votare până la 14.30
15.00 Twister
17.00 Concurs karaoke
19.00 „Se naște o stea”
(seara spectacolelor)

23 martie, marți

– Afișarea rezultatelor
– Instaurarea directorului elevilor
– Predarea „cheii școlii”
– Quiz (în pauze)
14.00 „Competiție de 12 ore”
– concursuri sportive
– concurs de tenacitate și inteligență
– test IQ (după miezul nopții)

– teste gramaticale de limba română
– concurs de poezii și proză
(în limba română)

24 martie, miercuri

– Quiz (în pauze)
17.00 „Prezentare gastronomică”
(pe clase)
19.00 „Balul Bălcescu”
(alegerea regelui și reginei balului)

25 martie, joi

– Ziua predării inverse
(jurizarea „profesorilor”)
15.00 Programul directorului școlii
17.00 Concurs de poker
19.00 Cinema

26 martie, vineri

– Afișarea rezultatelor
(cel mai bun profesor/profesoară)
– Înmânarea premiilor
– Directorul elevilor înapoiază „cheia școlii”

Poezioare pentru stropit fete

Într-un coș cu viorele,
Cântă două păsărele
Păsările ciripesc
Îmi dați voie să stropesc?

Am fost într-o pădure verde
Am văzut o viorea albastră
Care stătea să se ofilească?
Îmi dați voie să o stropesc?

Eu sunt micul grădinar
Cu sticluta-n buzunar
Și-am venit la dumneavoastră
Să ud floarea din fereastră.

Liceul „N. Bălcescu” pe Internet
www.balcescu.sulinet.hu

Români, la festivalul de la Mohács

În urma invitației Primăriei orașului Mohács, un grup vocal din Câmpia Turzii a participat la Festivalul Cântecului Popular „Schneider Lajos”, ediția a 39-a. În drum spre Mohács, grupul format din *George Berar, Florin Lup, Daniel Trifan, Cosmin Matei, Robert Sălăgean, Paul Bodea* și învățătorii *Vasile Tămășan* și *Ștefan Székely* au făcut un popas la Liceul „Nicolae Bălcescu” de la Jula, precum și la redacția revistei „Foaia românească”. Cu această ocazie s-au schimbat păreri des-

pre situația învățământului din cele două țări și despre problemele culturale ale românilor din Ungaria, împreună cu doamnele directoare *Maria Gurzău Czeplédi* și *Eva Iova*.

La Mohács, grupul vocal s-a prezentat onorabil, interpretând cântece populare românești și maghiare, ocupând locul întâi la secțiunea grup vocal și soliști (Daniel Trifan). Sâmbătă, 13 februarie, după festival, am traversat Dunărea cu bacul, iar seara am participat la Casa Dansului Popular, unde spre surpr-

za noastră a fost învățarea unui dans popular de pe câmpie din Ardeal. Duminică, 14 februarie, am fost prezenți la „Busójárás”, un adevărat spectacol cu mascați, cu muzică și distracție.

Întoarcerea spre țară ne-a oferit o întâlnire la școala românească de la Micherechi, unde am fost primiți cu ospitalitate.

În Ungaria ne-am simțit extraordinar. Ne vom duce și la anul și sperăm să câștigăm marele premiu la festivalul „Schneider Lajos”.

Înv. Ștefan Székely

Cu măștișoare, în întâmpinarea primăverii

În ultimii ani a devenit o tradiție ca în primele zile ale lunii martie să se organizeze o sărbătoare a Măștișorului și la Budapesta.

Chiar dacă anul acesta iarna se lasă înduplecată mai greu, primii vestitori și primele simboluri ale anotimpului mult așteptat au so-

sit la Capela Ortodoxă Română din Budapesta, duminică, 7 martie, după oficierea Sfintei Liturghii.

Măștișoarele au fost oferite din partea Asociației Femeilor Ortodoxe Române, iar cu prilejul zilei de 8 Martie au fost oferite flori din partea Autoguverării Românești din cartierul XI al Budapestei. Comunitatea românească din Budapesta a sărbătorit într-un cadru familial, cei câțiva tineri nou-veniți la capelă fiind impresionați de atmosfera caldă – „ca acasă” – pe care au descoperit-o neașteptat în inima Budapestei.

Gabriela Enea Elekes

Oaspeți din Vadu Crișului la Apateu

La sfârșitul lunii februarie, cu ocazia Zilei porților deschise de la Apateu, un grup de 40 de oaspeți din Vadu Crișului au vizitat localitatea bihoreană pentru a face cunoștință cu viața culturală a acesteia. Delegația română alcătuită din consilieri, medicul de familie, directorul școlii, profesori și educatoare, a fost condusă de primarul *Dorel Cozma*.

Oaspeții au fost primiți în casa de cultură din Apateu de primarul *Tarsoly Attila*. Primarii celor două localități au vorbit despre

importanța bunelor relații și a colaborărilor. În cadrul programului cultural, copiii au interpretat poezii și cântece în limbile română și maghiară.

După masă, participanții au vizitat biserica ortodoxă, unde părintele paroh *Origen Sabău* a prezentat istoricul bisericii de mai bine de 200 de ani. În continuare s-a făcut vizită la biserica reformată, la clubul pensionarilor, la serviciul de ajutorare a familiilor, la școală și la grădiniță.

R.P.

Florile recunoștinței pentru Rebreanu

Joi, 11 martie, grupul de inspectori școlari, sosiți la Jula, din județul Sălaj, la inițiativa domnului *Ioan Fodoreanu*, consul general al României la Jula, au depus coroane de flori la placa comemorativă *Liviu Rebreanu*, aflată pe clădirea azilului de bătrâni, fosta cazarmă a orașului.

A.B.

Aletea a găzduit cea de-a doua Cupă internațională de tenis de masă

Competiția începe să aibă o formă familiară, jucătorii care au participat și anul trecut acum au adus alți jucători, precum și familiile lor. Cu asta începe să-și îndeplinească rolul dorit: ca cei care participă la competiție să se împrietească.

Cel mai vârstnic participant al competiției a fost *Ament Gábor* din Aletea:

– M-am născut la 11 decembrie 1923, nu demult am împlinit 86 ani. Din anul 1950 joc tenis de masă. Între anii 1950–65, de 10 ori am câștigat campionatul județean cu echipa. Până în anul 1976 am jucat la diferite cupe în județ. La început nu au avut decât două mese, au fost 12 jucători în echipă. Secția de acum din oraș are 3 categorii: A, B, C. Eu joc în categoria C la seniori, în fiecare săptămână fac câte 2 antrenamente. Anul trecut am participat la Poreci (Croatia), la Campionatul European pentru Seniori. Din Ungaria numai eu am fost din categoria celor de peste 85 ani. Cei 24 jucători am fost împărțiți în 6 grupe. Eu am primit o grupă foarte tare: un campion mondial englez în 5 cazuri și un campion mondial german. Îmi place mult cum au organizat băieții cupa de acum, mai ales pentru echipele din localitățile învecinate.

Adriana Capătă a fost cea mai tânără participantă (15 ani). Ea joacă la A.T.M. Salonta și e elevă la Colegiul Arany János.

– De când am împlinit 5 ani joc tenis. De 9–10 ani fac antrenamente cu domnul *Szift Lajos*. Atunci au făcut sondaj la școală, ne-au luat pe mai mulți copii, și de atunci joc aici. La Reșița am luat locul 3, la Cupa României, în anul 2008. Apoi, la Zalău, la un concurs pentru juniorii români, locul 2, la Mediaș, în 2009, la Olimpiada României am obținut locul 8. Sâmbătă am jucat la Bichiș meciuri amicale, unde am luat locul 1. În familie numai străbunicul a jucat tenis. Știu despre el că odată a luat locul 1 la campionatul român.

Sâmbătă, 14 martie, la Aletea s-a desfășurat a doua ediție a Cupei internaționale de tenis de masă. La competiție au participat aproape 100 de sportivi amatori și profesioniști, copii și adulți, femei și bărbați. Jucătorii au sosit din Bichiș, Jula, Seghedin, Macău, Szeghalom, Végegyháza, Oradea, Salonta, Deva, Arad și Cluj, ne-a informat organizatorul competiției, *Szkaliczki János*.

– Avem un club mic, cu numai 3 mese. Din echipă e aici și *Andreea Boros* și *Henrieta Mátyás*, tot la mine a învățat și *Emese Karácsony*. De 32 ani sunt antrenor. În acest timp am câștigat cu elevii mei numeroase competiții la echipă și la individual, ne-a declarat *Szift Lajos*, antrenor la A.T.M. Salonta.

– Am început să joc tenis de masă la Oradea, de la vârsta de 8 ani, ne-a mărturisit *Emese Karácsony*. În fiecare zi am avut antrenament, acesta mi-a fost singurul club. Când am avut 15 ani (în anul când a fost Revoluția), m-am lăsat de tenis. Timp de 7 ani am participat la numeroase competiții, am câștigat locul întâi la perechi de 4 ori. Când am avut 11 ani am luat locul întâi, iar la un an

locul doi la Campionatul României. Timp de 20 de ani numai un singur an am mai jucat, restul nu m-am ocupat de tenis. Anul trecut am fost la Aletea și am câștigat. De atunci iar mi-a venit pofta să fac antrenamente și să joc. La Dobrițan și în județul Hajdú-Bihar am obișnuit să joc. Îmi pare rău, dar în Oradea nu avem posibilitatea să facem antrenamente și să jucăm.

– Sunt de origine din Șercad, dar de câțiva ani stau în Jula. Lucrez și fac antrenamente la școala generală din Șercad de 13 ani, sunt absolut amatoare, ne-a spus *Angelika Boldog*. Am participat la numeroase competiții la Okány, Crâstor și Șercad. Păcat că doar puține femei iau parte la antrenamente

și la competiții de tenis. Însă așa e mai ușor să obții medalii.

Reporterul nu poate să nu observe că jucătorii din

România vorbesc cu amărăciune despre posibilitățile care se găsesc în România în ce privește tenisul de masă. Începând de la Revoluția din 1989 nu mai sunt locuri pentru antrenamente, nu prea se organizează competiții. Sportivii mai vechi ori au plecat în străinătate, ori nu se mai ocupă de tenis. Nu prea sunt specialiști care să se ocupe în mod deosebit de tenis. Cu toate că ar fi tare mulți jucători de calitate, numai condițiile ar trebui să fie mai bune. Ar merita...

Sponsorii au fost: Primăria Orașului Aletea, Școala generală din Aletea, Asociația Județeană de Tenis de masă, Asociația de Tenis de masă din Seghedin, Asociația de Tenis de masă Salonta.

Ioan Cozma (MIC)

Poze și înregistrări video pe site-ul: www.ppko.tv

Rezultate:

Femei-individual

- I. Emese Karácsony (Oradea),
- II. Adriana Capătă (Salonta),
- III. Angelika Boldog și Viktorné Virág Ágnes

Femei-pereche

- I. Karácsony-Boldog,
- II. Viktorné-Gálné,
- III. Molnárné-Dombóváriné și Katona-Csaszárné

Femei-deschis

- I. Emese Karácsony,
- II. Dr. Nagy Olga,
- III. Viktorné Virág Ágnes și Barabásné Balázs Zsuzsanna

Bărbați-amatori

- I. Szalai Ákos,
- II. Kerekes Róbert,
- III. Horváth Tibor și Maginyecz György

Bărbați-deschis

- I. Bidermann Dániel,
- II. Csomai Gábor,
- III. Szalai Szabolcs și Szalai Ákos

Bărbați-pereche

- I. Szelei-Szelei,
- II. Horváth-Popuțe (Salonta),
- III. Csomai-Kovács și Bidermann-Bohács

Premii speciale

- I. Krasztán Dávid,
- II. Kovács Attila,
- III. Stir György și Szák Áron

Bucătăria și alimentația tradițională a românilor din Chitighaz

Alimentația este o activitate primordială a omului. Bucătăria populară s-a integrat în specificul culturii fiind centrul vieții familiare, ale preparării și al consumării hranei. Bucătăria – locul gătirii, al îndeletnicirii femeilor – era amenajată simplu, se găsea la încăperea de intrare de unde erau alimentate cuptoarele.

În bucătărie, în dosul ușii de intrare era locul etajerei cu farfuriu numit la Chitighaz „stelaj” sau „lăptar”. Partea de jos a etajerei era închisă cu două uși, aici se țineau vasele. În partea de sus, deasupra celor trei sau două sertare („fioace”) sunt trei rafturi pentru farfuriu, în fața căruia câte un leaț ca „blidele” să poată fi proptite. Se mai găsea în bucătărie și o masă.

Deasupra ușii era o poliță lată pe care se ținea pâinea. În bucătărie, pe pereți se țineau agățate diferite obiecte de uz casnic din ceramică, de ex.: strecurătoare, oale, castroane, vase pentru coacerea dospitelor, răzători, sită, sucitoare, diferite cutii în care țineau linguri, farfuriu, condimente. Lângă gura cuptorului se găsea suportul de fier cu trei picioare, toligha, cratițe de fier, vase de lemn pentru rupt cartofi.

La Chitighaz, „soba ce dinapoi” servea tot timpul anului drept loc de muncă și de gătit, mai ales iarna. În încăperea aceasta, lângă cuptor s-a construit o vatră de gătit zidită, numit „șpohert cu relă”. De altfel, pâinea pe care o consumau zilnic era așezată în „soba dinapoi”, în strachina („coșara dă pită”) așezată în partea interioară a laviței din colț, la întâlnirea celor două capete ale

acesteia. Locul bărbatului la masă totdeauna era la colțul laviței, lângă strachină. Începând de primăvara până toamna târziu, gătitul s-a desfășurat în tindă de vară, unde se găsea șpohert, lăptar, laviță, masă și un prici. În bucătărie erau păretare, cu diferite inscripții, ca de ex.: „Gospodina când e bună, roștul casei merge strună!”

În alimentația tradițională, alimentul de bază era pâinea coaptă în cuptor. Alimentele principale erau carnea afumată după tăierea porcului. Din carne făceau: cârnați, caltaboși, slănină („clisă”), șuncă. Țineau și păsări de curte: pui, rațe, găște. Din grădină consumau legume, fructe, cartofi, varză, fasole. Cele mai multe familii aveau vaci cu lapte, așa aveau în fiecare zi lapte proaspăt, care se consuma cu pâine sau cu tăitei, cu pisat și mămăligă. Prin prelucrarea laptelui se făcea lapte bătut, brânză, caș, unt. Zărul, adică produsul secundar ră-

mas după prepararea laptelui, era folosit la pregătirea diferitelor soiuri de mâncăruri, ca de ex. „șauspec” și ca băutură răcoritoare. Femeile găteau pe lângă toate celelalte treburi de pe lângă casă. Cea mai însemnată și hotărâtoare era masa de prânz („mniazăza”). Când familia în timpul zilei avea mult de lucru, femeia dimineața gătea o mâncare consistentă ca până mai târziu să nu le fie foame. Gătea de ex. slănină friptă („jumere”) cu ouă. În cazul acesta numai seara mai fierbea. Carne consumau de două ori pe săptămână: duminica au gătit supă („leveșe”) de găină cu tăitei sau gârtene, carne friptă, sos de roșii („părădici”) și cartofi. Găina era tăiată, jumulită („ciupelită”) sâmbăta și lăsată în fântână să nu să strice, că acolo era răcoare. Într-o zi pe săptămână se mai gătea tocană de pui. Pentru membrii familiei supă era foarte importantă, nici într-o zi nu lipsea de pe masă. Cele mai multe feluri de supe se găteau cu „rîntaș” și le mâncau cu pâine. La felul doi făceau aluat stors cu brânză („scoacă”) sau cu mac și plăcinte dospite, păsulă groasă, „curechi” umplut, taște cu prai. În general, fierbeau atâta cât consuma familia, dacă a rămas ceva mâncare o consumau seara, afară nu se dădea nimic, nu se făcea pradă de mâncare. Pe lângă gătitul în fiecare zi, găzdoia ca-

sei se străduia ca pentru iarnă să depoziteze mâncăruri conservate, puneau în butoi „hărdău” varză murată, acrituri în borcane, castraveți. Toamna din prune fierbeau magiun (prai).

Românii din Chitighaz, în perioada postului nu mâncau nici un fel de mâncare de origine animală, numai din produse vegetale. Pe lista de bucate a caselor țărănești, în timpul postului au figurat următoarele mâncăruri: pisat, mămăligă, „crumpe” cu boț „cloape”, „chisăliță”, „șabagule”, „lîngălău”, „moșcoarnă”, pogace cu mujdei, „rătișe”, „cocoși”. Cocoșii se făceau din cucuruz „țirmai”. Porumbul se pune în ciur, care se ținea deasupra ja-

ruului, iar scuturând ciurul boabele pocneau. Într-un timp, copiii descântau:

„Seri moș, dă su coș,
Și ne fă vo doi cocoși!
Seri, babă, dă su ladă,
Și ne fă cât'e o grămadă!”

„Chisăliță” se gătea din țărâță, apă, cucuruz, mălai, sare, aluat dă pită. Aceste ingrediente se puneau într-o oală amestecându-le și între timp descântând: „Pân-oi mere la fântână, Chisăliță fie bună!
Pân-oi mere după apă, Chisăliță să s-acrească!”

Oala era pusă într-un coș și astupată cu o perină să se fermenteze timp de 9 zile. După ce s-o acrit, s-o limpezit și era bună de consumat.

Despre întrunirile la masă

Duminică și la sărbători, membrii familiei au consumat împreună bunurile așternute pe masa fastuos împodobită, cu măsurită brodată de găzdoia. Despre asemenea întruniri la masă, Mihai Eminescu scria:

„Când cei adunați în mese uită pentru oarecare timp scopurile, gândurile particulare și se simt ca părți ale unui întreg, în care în cele din urmă stă ceva dumnezeiesc în fața unui atare întreg, este pentru mine orice serbare populară la dreptul vorbind o sărbătoare sufletească, un pelerinaj, un act de pietate.” Maria Sarca Zombai, Chitighaz

VARA SIRALINE
NUTRECCRO
DIGUNEUSTASH
CITICEASTOUR
MASTACREACTOR
MZAMCENSTOUR
TRIIRILEIT
PATURICAI
RACITURAPL
CCVFEEVAL

Fotbal

Aletea-Gádosros 2-2 (2-0)

De la un avantaj categoric, la un meci egal

Înainte meciului, Szabó Bálint (președintele echipei gazde): – Sper că vom aduna cele trei puncte cu un joc frumos. Aletenii au început foarte bine derbiul, de la bun început au atacat poarta oaspeților. În minutul 7, Csige Tamás a înscris pentru gazde (1-0). Numai 2 minute au trecut și Attila Popuța a înscris al doilea gol pentru gazde (2-0).

Sz.B.jr. (antrenor): – Am început foarte bine meciul de azi, dar din păcate nu am continuat adunarea golurilor.

Repriza doua a început cu activitățile oaspeților în fața careului aletenilor. În minutul 56, Lengyel K. a

100 suporter

Arbitri: David Cozma, Szénási Gh.,
Hernádiné Kovács Margit

Aletea: Cristian Crian, Kacsala A., Kovács S.,
Jámbor O., Petru Dila, Gál A., Bartalos Z., Ancsin Z.,
Csige T., Attila Popuța, Kovács Zs.

Rezerve: Szigeti G., Görgényi A., Csige Z.,
Csaba Crian

Antrenor: Szabó Bálint jun.

înscris pentru echipa din Gádosros (2-1).

În minutul 73, cu golul lui Kókai K. oaspeții din Gádosros au reușit să egaliceze scorul (2-2). Până la finala meciului, în fața ambelor porți au mai fost ocazii, dar nici o echipă nu s-a putut folosi de posibilități.

Szabó Bálint: – La 2-0 nu m-aș fi gândit că în repriza a doua echipa oaspete plină cu jucători de rezervă o să egalizeze scorul și vom pierde 2 puncte.

Héjjas Tibor, antrenorul echipei din Gádosros: – În prima repriză băieții noștri au jucat cu multe greșeli, așa că am lăsat 2 puncte la Aletea.

David Cozma, arbitru: – În divizia aceasta e mai greu să arbitrezi, în general numai echipa care câștigă e mulțumită cu judecățile arbitrilor.

Cei mai buni jucători ai meciului: Gál A., Kovács Zs., Attila Popuța și Horváth, Lengyel, Liskai.

MIC

Handbal

HCM Constanța – MKB Veszprém,
în optimile Ligii Campionilor

HCM Constanța și-a aflat adversarul din optimile de finală ale Ligii Campionilor la handbal masculin. Astfel, în urma tragerii la sorți de la Viena, de marți, 9 martie, s-a stabilit că „Rechinii” vor da piept cu fosta echipă a lui Marian Cozma, MKB Veszprém.

HCM Constanța va disputa prima manșă a optimilor Ligii Campionilor la Buzău, în perioada 24-28 martie, urmând ca manșa decisivă să o dispute în deplasare la Veszprém, în perioada 31 martie – 4 aprilie.

Tragerile la sorți de săptămâna trecută au fost cu noroc pentru campioana României, constanțenii considerând Veszprém cea

mai bună opțiune, având în nivel accesibil pentru români, în comparație cu celelalte posibile adversare (Kiel sau Ciudad Real). În timp ce HCM a înregistrat prima prezență a unei echipe românești de handbal masculin în această fază a competiției, Veszprém are deja tradiție: în sezonul 2001/2002 maghiarii au

fost finaliști, în timp ce în sezonul trecut au ajuns până în sferturi. Veszprém are în palmares și un trofeu al Cupei Cupelor, câștigat în sezonul 2007/2008.

Întâlnirea dintre HCM Constanța și MKB Veszprém în faza eliminatorie a Ligii Campionilor va fi prima întâlnire oficială între cele două echipe.

Ultimele rezultate:

NB.III.

Léta I. –Tuzsér	2-1 (3)
Jula Várfürdő (liber)	(12)
Bătania I.–Szolnok	
(meciul a fost amânat pe 2 mai, ora 17.00)	

Județ I.

Véztő–Micherechi	0-1(5)
Mezőhegyes–Crâstor	3-3(4)
Leta II.–Hajdúnánás	2-0 (2)

Județ II.

Ciorvaș–Chitighaz	0-3 (9)(2)
Medgyesegyháza–Füzesgyarmat	2-0 (5)
Doboz–Șercad	3-3 (7)
Komádi–Săcal	2-2 (14)
Nagyráb–Jaca	2-0 (13)
Pocci–Esztár	1-7 (5)

Județ III.

Okány–Bătania II.	6-0 (6)
Kunágota–Leucușhaz	5-0 (8)
Aletea–Gádosros	2-2 (7)

Următoarele meciuri de fotbal:

20 martie 2010, sâmbătă, ora 15.00:

Crâstor–Kondoros, Bătania II.–Gerla, Crâstor–Csabacsúd, Șercad–Tótkomlós, Köröstarcsa–Medgyesegyháza, Chitighaz–Nagyszénás, Békésszentandrás–Ciorvaș, Săcal–Szentpéterszeg, Biharnagybajom–Pocci.

21 martie 2010, duminică, ora 15.00:

Micherechi–Szeghalom, Leucușhaz–Békéssámson, Jaca–Szerep, Ebes–Apateu.

Ora 15.30: Kecskemét–Várfürdő Jula TFC

Zece medalii pentru înotătorii români

O echipă formată din 6 înotători din cadrul Clubului de Înot MASTERS Timișoara a obținut 10 medalii la concursul internațional de înot masters, organizat la Bichischiaba. Concursul s-a desfășurat în perioada 13-14 martie, într-un bazin olimpic (50 de metri/8 culoare), acoperit pe timpul iernii cu o calotă ușoară din plastic ce permite utilizarea bazinului chiar și la temperaturi scăzute. La competiție au participat 185 de înotători reprezentând 34 de cluburi din 4 țări: România, Serbia, Slovacia și Ungaria. Cei mai vârstnici dintre participanți au avut 79 de ani, la femei, și 90 de ani, la bărbați.

TVR 1

Luni 22 martie

6.00 Telegiurnal 7.00 Trezirea la apel! 8.00 Telegiurnal 9.10 Serial. Don Juan îndrăgostit 10.15 **Europa ne privește (R)** 11.45 Serial. Secretele de la palat 13.00 Telegiurnal 14.30 Emisiune în limba maghiară 16.00 Știi sport? 17.25 Serial. Secretele de la palat 19.00 Telegiurnal 20.10 Între bine și rău 21.10 Serial. Nebunii de pe Madison Avenue.

Luca Niculescu prezintă „Europa ne privește”

Marti 23 martie

6.10 Telegiurnal 7.00 Trezirea la apel! 8.00 Telegiurnal 9.10 Serial. Don Juan îndrăgostit 10.15 Vedeta familie (R) 11.15 Spune-mi ce te doare 11.45 Serial. Secretele de la palat 13.00 Telegiurnal 13.45 Pur și simplu delicios 15.00 Emisiune în limba maghiară 16.00 Atunci și acum 17.25 Serial. Secretele de la palat 19.00 Telegiurnal 20.10 Film. Agonie și extaz 22.25 Film. Creaturi ucigașe.

Miercuri 24 martie

6.00 Telegiurnal 7.00 Trezirea la apel! 8.00 Telegiurnal 9.10 Serial. Don Juan îndrăgostit 10.15 Tezaur folcloric (R) 11.45 Serial. Secretele de la palat 13.00 Telegiurnal 14.30 Oameni ca noi 15.00 Conviuiri 16.00 Generația contra 17.25 Serial. Secretele de la palat 19.00 Telegiurnal 20.10 Film. Arșiță și colb 22.25 Film. Creaturi ucigașe.

Joi 25 martie

6.00 Telegiurnal 7.00 Trezirea la apel! 8.00 Telegiurnal 9.10 Serial. Don Juan îndrăgostit 10.15 Miezul zilei cu Iuliana Marciuc 11.45 Serial. Secretele de la palat 13.00 Telegiurnal 14.30 Emisiune în limba germană 16.00 Interes general 17.25 Serial. Secretele de la palat 19.00 Telegiurnal 20.10 Arena publică 21.25 Ochiul magic 22.00 Serial. Dr. House.

Vineri 26 martie

6.00 Telegiurnal 7.00 Trezirea la apel! 8.00 Telegiurnal 9.10 Serial. Don Juan îndrăgostit 11.15 Ochiul magic (R) 11.45 Serial. Secretele de la palat 13.00 Telegiurnal 14.00 Tribuna partidelor parlamentare 15.30 M.A.I. aproape de tine 16.00 Leomania 17.25 Serial. Secretele de la palat 19.00 Telegiurnal 20.10 Odăta-n viață 22.00 Serial. CSI-Crime și investigații.

Sâmbătă 27 martie

6.00 Pro patria 6.25 Cântecul amintirii... amintirile cântecului (R) 6.00 Formula 1. Calificări pentru Marele Premiu al Australiei 8.20 Desene animate 9.20 Arca lui Noe 10.20 Iubiri dincolo de ecran 10.30 Serial. Hannah Montana 11.00 Vedeta familiei 12.00 Europa ne privește 13.00 Telegiurnal 13.20 Ne vedem la TVR 16.00 Călător pe viață 16.30 Teleenciclopedia 17.30 Tezaur folcloric 19.00 Telegiurnal 20.10 Film. Iubire cu gust de afine 21.50 Serial. Familia Simpson 23.25 Film. Cât îmi dai ca să te împușc?

Duminică 28 martie

6.10 Universul credinței 7.55 Formula 1. Marele Premiu al Australiei 10.00 Desene animate 10.55 Viața satului 12.00 Agenda politică 13.00 Telegiurnal 13.20 Miezul zilei cu Iuliana Marciuc 14.20 Teatrul. Chirița în provincie de Vasile Alecsandri 16.00 Teledon Haiti 17.00 Telegiurnal 20.10 Teledon Haiti 22.00 Garantat 100% 23.00 Serial. Agenția PSYCH.

TVR 2

Luni 22 martie

6.00 Serial. Centrul de frumusețe 7.10 Film. Lumea văzută de Booky (R) 9.00 Telegiurnal 9.15 Serial. Berlin, Berlin 11.00 Telegiurnal 13.30 e Forum 14.00 Împreună în Europa 15.00 Serial. Centrul de frumusețe 16.00 Serial. Elisa 17.10 Serial. Berlin, Berlin 17.40 Serial. Miracole 18.10 Film. Simțul pipăitului 20.00 Bugetul meu 20.30 Lumea de aproape 21.00 Ora de știri 22.30 Serial. În umbra legii.

Marti 23 martie

6.00 Serial. Centrul de frumusețe (R) 7.10 Film. Simțul pipăitului 9.00 Telegiurnal 9.15 Serial. Berlin, Berlin 11.00 Telegiurnal 11.45 Popasuri folclorice 13.30 Tribuna partidelor parlamentare 14.00 Împreună în Europa 15.00 Serial. Centrul de frumusețe 16.00 Serial. Elisa 17.15 Serial. Berlin, Berlin (R) 17.40 Serial. Miracole 18.15 Film. Sarea în bucate 20.00 Telegiurnal 20.40 Patinaj artistic 22.50 Film. Domnul Batignole.

Miercuri 24 martie

6.00 ABC...De ce? (R) 7.10 Film. Sarea în bucate (R) 9.00 Telegiurnal 9.15 Din nou la drum. Documentar 9.45 Întâlnire pe 2. 11.00 Telegiurnal 11.45 Popasuri folclorice 14.00 Împreună în Europa 15.00 Enigme în Carpați 15.45 Patinaj artistic 18.05 Film. Akeelah și cuvintele 20.00 Motociclistii poticioși: din nou la drum. Documentar 20.30 Bazar (R) 21.00 Ora de știri 22.10 Film. Întâlnire misterioasă.

Joi 25 martie

6.00 Liber pe contrasens (R) 7.10 Film. Akeelah și cuvintele (R) 9.00 Telegiurnal 9.15 Serial. Berlin, Berlin 11.00 Telegiurnal 11.45 Popasuri folclorice 13.30 Tribuna partidelor parlamentare 14.00 Împreună în Europa! 15.00 Patinaj artistic 17.15 Serial. Berlin, Berlin (R) 18.20 Film. Tăcerea nordului 20.00 Imaginea succesului 20.30 Telegiurnal 20.50 Patinaj artistic 23.10 Film. Pădurea de umbre.

Vineri 26 martie

6.00 Popasuri folclorice (R) 7.00 Enigme în Carpați (R) 9.00 Telegiurnal 9.15 Un teatru fără frontiere. Documentar(R) 9.45 Întâlnire pe 2. 11.00 Telegiurnal 11.45 Doi care doinesc (R) 12.15 Zestrea românilor (R) 13.30 Utopia 14.00 Împreună în Europa! 15.00 Enigme în Carpați 15.40 Patinaj artistic 18.30 Șansă și neșansă 19.30 Lex et Honor 20.00 Vrajitoarele lui Jamie Oliver 20.30 Patinaj artistic 22.40 Lupta pentru viață.

Sâmbătă 27 martie

6.00 Popasuri folclorice (R) 7.00 ABC...De ce? 8.00 Atenție...copii 8.30 Liber pe contrasens 10.00 Bugetul meu (R) 10.30 Între cer și pământ 11.00 Serial. Piatra magică 12.35 Atenție, se cântă! 12.55 Rugby: România-Spania 14.55 Patinaj artistic 17.10 Serial. Cronicile frumoasei luptătoare 18.35 Jurnal de modă 19.30 Serial. M-am săturat! 20.00 Serial. Doctor Who 21.00 Ora de știri 22.10 Film. Baroana de Carini.

Eda Bianca Marcus prezintă la „Ora de știri”

Duminică 28 martie

6.00 Popasuri folclorice (R) 7.00 Natură și aventură 7.30 Dincolo de hartă (R) 8.00 Motomagia 9.00 Ferma 10.30 Pescar hoinar (R) 11.00 Serial. Piatra magică 12.35 H...ora prichindeilor 12.35 Vin Florile cu soare 13.25 Atlas 14.30 Patinaj artistic 17.10 Serial. Cronicile frumoasei luptătoare 19.30 Serial. M-am săturat 20.00 Serial. Eureka 21.00 Ora de știri 22.10 Film. Pactul nevastelor.

O VOCE ROMÂNEASCĂ

Viața și tradițiile românilor din Ungaria

22 MARTIE, LUNI (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Montaj de muzică populară 17.55: Încheiere

23 MARTIE, MARȚI (Anamaria Brad)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Reportaje, interviuri 17.30: „Din 4 colțuri ale lumii” 17.55: Încheiere

24 MARTIE, MIERCURI (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri 17.10: Reportaje, interviuri 17.50: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

25 MARTIE, JOI (Anamaria Brad)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Reportaje, interviuri 17.30: Nota săptămânii semnată de Edda Illyés 17.40: Revista presei 17.50: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

26 MARTIE, VINERI (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Reportaje, interviuri 17.50: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

27 MARTIE, SÂMBĂTĂ (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Programul bisericilor ortodoxe și al adunărilor baptiste 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: „Pe undele Europei” — emisiune euroregională realizată de studiourile de radio din Timișoara și Seghedin 17.25: Stele de cinci stele — emisiune de muzică ușoară 17.55: Încheiere

28 MARTIE, DUMINICĂ (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: „În lumea credinței” — emisiune religioasă 17.00: Sinteza știrilor săptămânii 17.10: Retrospectiva săptămânii (spicuiri din interviurile și reportajele difuzate pe parcursul săptămânii) 17.55: Încheiere

(Nu răspundem pentru eventualele modificări în programele radio!)

Emisiunea radiofonică în limba română este difuzată zilnic între orele 16.00–18.00, pe undele medii cu frecvențele de 1188 kHz și 873 kHz.

Ecranul nostru

miercuri, 24 martie 2010 (m1 ora 14.00)
Reluare: vineri, 26 martie 2010 (m2 ora 9.25)

Programul prevăzut pentru săptămâna viitoare:

Săptămâna viitoare veți cunoaște un grădinar de flori. Ioan Greveletea, originar din Aletea, de mai bine de zece ani trăiește la Macău. După mai multe locuri de muncă, acum câțiva ani și-a încercat norocul în cultivarea florilor. Azi, pentru parcul din oraș, primăria de la el se aprovizionează cu flori. În a doua parte a emisiunii ne reîntoarcem la mijlocul anilor 1990. O să-l prezentăm din nou pe Gheorghe Mureșan din Jula, care decenii de-a rândul s-a ocupat cu turnarea lumânărilor, asigurând lumânări pentru aproape toate parohiile românești din Ungaria. Gheorghe Mureșan de mult nu mai este printre noi, dar amintirea lui și acum trăiește în memoria credincioșilor români din Ungaria. Realizator: **Aurel Becan**

Cazare ieftină la Centrul Cultural Românesc din Jula

Liceul „N. Bălcescu”, Școala Generală și Căminul de Elevi din Jula funcționează într-o clădire impozantă. Instituția oferă cazare la nivel superior și îndeplinește și funcția de Centru Cultural Românesc pentru comunitatea românească din Ungaria.

În cadrul centrului dispunem de 5 camere de oaspeți cu câte 2 paturi și 5 camere cu câte 3 paturi. Acestea pot fi închiriate pe parcursul întregului an. Fiecare cameră are baie separată și un mic balcon.

Contacte și informații:

e-mail: romiskgyula@freemail.sulinet.hu
telefon: +36/30-692-7359

De vânzare casă familială în centrul comunei Chitighaz, str. Úttörő nr. 69, în apropierea școlii românești. Trei camere, încălzire cu convectoare (gaz) + șemineu, baie, WC separat, anexe, grădină îngrijită, suprafață totală 1388 m². Preț 5,9 milioane Ft. Contact: 00-36-1/786-3698.

Vând teren îngrădit pentru construcții la Jula, lângă poiana Dürer, într-o zonă rustică în dezvoltare, potrivit pentru întreprinderi turistice. Terenul are o suprafață de 10.444 m². Contact: +36-70/701-9286.

Apariția săptămânalului „Foia românească” este finanțată de:
Fundația Publică „Pentru Minoritățile Naționale și Etnice din Ungaria”;
Departamentul pentru Relațiile cu Românii de Pretutindeni, din București;
Secretariatul de Stat pentru Politică Națională și Minoritară, din Budapesta

Un concert rock cu mesaj antidrog

FOAIA
românească
19 martie 2010
www.foaia.hu

Săptămânal al românilor din Ungaria. Editat de Editura de presă și cărți „NOI”. Director: Eva Iova. Colectiv redacțional: Rita Păcș, Anca Liana Butar, Ana Cioca Czesznak. Tehnoredactor: Ștefan Mihailov. Informatician: Ioan Ruja. Editura și redacția: 5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8., CP 95. Telefon: (66) 463-152, 361-789 Fax: (66) 463-152, E-mail: foaia@foaia.hu, Editor responsabil: Dr. Ioan Ciotea, președinte, Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria, 5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8. Internet: www.romanul.hu, uniunea@romanul.hu. Tiparul: Schneider Nyomda Kft, 5700 Jula, str. Károlyi M. nr. 7. Index: 25291. ISSN 1418-8341. Abonamente la Foaia românească în județele Bács-Kiskun, Bichiș și Csongrad se efectuează la oficiile poștale, iar în celelalte județe la adresa redacției atât personal, cât și prin cec poștal. Abonamentele pe anul 2010: 3 luni 1050 forinți; 6 luni 2100 forinți; 1 an 4200 forinți.